Memo

Vertrouwelijk	Vertrouwelijk
Aan	Dagelijks Bestuur Rogp
Van	Directie Rogplus
Onderwerp	Kostenontwikkeling Beschermd Wonen
Status	Definitief
Laatst gewijzigd	9 november 2026
Versie	1.0

Inleiding

In de derde ontwerpbegrotingswijziging 2026 heeft Rogplus voorgesteld de begrote uitgaven en inkomsten voor het Programma Beschermd Wonen per saldo met € 2.422.200 te verhogen. Deze verhoging wordt volledig veroorzaakt door het begrotingsonderdeel Zorg in natura. Dit zijn de uitgaven van Rogplus aan gecontracteerde aanbieders van Beschermd Wonen. De eindejaarverwachting op dit begrotingsonderdeel stijgt van € 6.437.800 naar € 8.860.000. De MVS-gemeenten zijn overvallen door deze lastenstijging en het dagelijks bestuur van Rogplus heeft gevraagd om een memo over deze kostenontwikkeling om meer inzicht te krijgen in deze kostenontwikkeling.

Aanleiding

In 2024 hebben de MVS-gemeenten een regiovisie Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang ontwikkeld[1]. Deze regiovisie is door de drie gemeenteraden vastgesteld. Op basis van de regiovisie is eind 2024 het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 2025-2027[2] geschreven. Met deze regiovisie en het uitvoeringsprogramma beschrijven de MVS-gemeenten hoe zij de komende jaren samenwerken aan de verdere ontwikkeling van de ondersteuning voor de kwetsbare inwoners die zijn aangewezen op Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang of vrouwenopvang.
Voor Beschermd Wonen is er meer behoefte aan aanbod voor jongvolwassenen met autisme, zwaardere psychiatrie, laag verstandelijke beperking en jonge moeders met passende dagbesteding. Er is vraag naar minder dan 24-uurs toezicht als overgang van intramuraal

[1] https://praatmee.schiedam.nl/sites/praatmee.schiedam.nl/files/documenten/RegioVisie_GemVLD_V4-gecomprimeerd.pdf

[2] https://maassluis.raadsinformatie.nl/document/14925846/1

naar zelfstandig wonen. Door het vergroten van het aanbod willen de MVS-gemeenten invloed uitoefenen op de bestaande wachtlijsten.
Rogplus heeft in 2025 een inkoopprocedure volgens het Open House model[3] ingericht voor het contracteren van aanbieders voor Beschermde Woonvormen. Vanaf 1 januari 2026 heeft Rogplus 28 aanbieders gecontracteerd.

Inhoudelijke duiding

Rogplus heeft met het contracteren van 28 aanbieders een belangrijke stap gezet in:
+ De realisatie van een dekkend zorglandschap;
+ De beweging naar Beschermd Thuis;
+ De aanpak van de wachtlijsten Beschermd Wonen.

De realisatie van een dekkend zorglandschap

Met de inkoopprocedure heeft Rogplus het zorglandschap uit 2025 behouden. Ook in 2026 heeft Rogplus Pameijer, Jados, GGZ Delfland, Naut, Timon, Elckerlyc, Pret in Herstel, Zero & Sano en New Life Living gecontracteerd. Bestaande cliënten konden daarmee in ondersteuning blijven bij hun vertrouwde aanbieder.
Daarnaast zijn er 19 nieuwe aanbieders gecontracteerd. In de regiovisie is de behoefte aan aanbod voor een aantal specifieke doelgroepen benoemd en de eerste 9 maanden van 2026 heeft dat de onderstaande resultaten opgeleverd:
+ Op dit moment is er voldoende aanbod voor jongvolwassenen met autisme, hiervoor is geen wachtlijst;
+ Een aantal nieuw gecontracteerde aanbieders (o.a. Innova Zorg en Prodeba) werken ook als onderaannemer van Mevis in het kader van de Jeugdwet. Hiermee wordt de overgang voor cliënten van de Jeugdwet naar de Wmo 2015 minder belastend omdat de ondersteuning door dezelfde aanbieder geboden kan worden;
+ Het aanbod voor de doelgroep zwaardere psychiatrie is uitgebreid en de eerste 9 maanden zijn er 8 cliënten geplaatst bij aanbieder LIV;
+ Het aanbod voor de doelgroep laag verstandelijke beperking is uitgebreid en de eerste 9 maanden zijn er 8 cliënten geplaatst bij aanbieder Baris begeleiding;
+ Het aanbod voor de doelgroep jonge moeders met passende dagbesteding is uitgebreid en de eerste 9 maanden zijn er 3 cliënten geplaatst bij aanbieder Het Babyhuis;
+ De eerste 9 maanden zijn er 18 cliënten ingestroomd die de afgelopen twee jaar geen Wmo-indicatie hadden maar wel bekend waren met dakloosheid en/of maatschappelijke opvang;
+ Het aanbod voor de doelgroep met verslavingsproblematiek is uitgebreid Er zijn 5 nieuwe Safehouses gecontracteerd en de eerste 9 maanden zijn 7 cliënten geplaatst in een Safehouse.

[3] https://www.pianoo.nl/nl/sectoren/sociaal-domein/checklist-inkoop/aanbesteden-inbesteden-subsidie-open-house/open-house-als

De beweging naar Beschermd Thuis

In de regiovisie staat dat er vraag is naar minder dan 24-uurs toezicht als overgang van intramuraal naar zelfstandig wonen. Dit hebben de MVS-gemeenten en Rogplus vormgegeven in de producten Beschut Wonen en Beschermd Thuis. In beide producten in minder dan 24-uurs toezicht aanwezig. In bijlage 1 zijn een drietal grafieken opgenomen waarin de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis zichtbaar wordt. De grafieken geven de verhouding aan tussen het aantal cliënten (n) dat gebruikt maakt van Beschermd Wonen, Beschut Wonen, Beschermd Thuis en een Safehouse. Er is gekozen voor 3 momentopnamen en dit zijn de maand januari 2026 (start nieuwe contracten), april 2026 en juli 2026. De grafieken tonen aan dat de beweging naar Beschermd Thuis op gang is gekomen. De eerste 9 maanden van 2026 heeft dat de onderstaande resultaten opgeleverd:

+ Het aanbod Beschermd Thuis is ontwikkeld en de eerste 9 maanden zijn er 16 cliënten bij verschillende aanbieders geplaatst;
+ Het aanbod Beschermd Thuis sluit soms beter aan bij cliënten met verslavingsproblematiek. Voorheen werden deze cliënten vaak geweigerd door een gecontracteerde aanbieder vanwege hun verslavingsproblematiek. Nu kunnen deze cliënten ondersteuning ontvangen in hun eigen woning. Een voorbeeld hiervan is Human Trust Care. Deze aanbieder is gespecialiseerd in verslavingsproblematiek en biedt vanuit deze expertise inmiddels aan 3 cliënten ondersteuning vanuit Beschermd Thuis;
+ Het aanbod Beschut Wonen is ontwikkeld en de eerste 9 maanden zijn er 60 cliënten bij verschillende aanbieders geplaatst. Dit zijn grotendeels cliënten die in 2025 een indicatie voor Beschermd Wonen hadden en in 2026 een indicatie voor Beschut Wonen hebben. Dit is onderdeel van de beweging naar Beschermd Thuis.

Aanpak wachtlijsten

Door het vergroten van het aanbod willen Rogplus en de MVS-gemeenten invloed uitoefenen op de bestaande wachtlijsten. Begin 2026 stonden er ongeveer 30 cliënten op de wachtlijst van Beschermd Wonen en in de zomer 2026 was deze wachtlijst gedaald naar 16. Dit is historisch laag voor de MVS-gemeenten. Inmiddels loopt de wachtlijst weer iets op naar ongeveer 20 cliënten doordat de instroom hoger is dan uitstroom.

Financiële impact

Zoals hierboven beschreven heeft Rogplus belangrijke doelen/resultaten van het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang 2025-2027 behaald. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een snellere groei van het aantal cliënten dan vooraf was verwacht. De snelle groei van het aantal cliënten én beschikbare plaatsten heeft Rogplus verrast. Een mogelijke verklaring voor deze snelle groei is dat er een grotere groep cliënten buiten beeld was en/of dat de daadwerkelijke behoefte aan een andere vorm van Beschermd Wonen, zoals Beschut wonen en Beschermd Thuis groter is dan vooraf was ingeschat. Hierdoor ontstaat een financieel vraagstuk.

De meest voor de hand liggende verklaring voor de stijgende uitgaven is dat er meer cliënten worden ondersteund dan vooraf was voorzien en dus begroot. Er zijn echter meer verklaringen die relevant zijn voor de kostenontwikkeling. Met de inkoopprocedure heeft Rogplus een meer gedifferentieerd aanbod van beschermde woonvormen gecontracteerd: van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Grofweg zijn er vier beschermde woonvormen en daaraan zitten onderstaande weektarieven[4] per cliënt gekoppeld:

+ Beschermd Wonen: € 1.554,82
+ Beschut Wonen[5]: € 832,68 of € 1.265,54
+ Beschermd Thuis: € 500,64
+ Safehouse[6]: € 1.153,56 of € 1.586,42

Door deze differentiatie in het aanbod is de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis financieel interessant. Het weektarief van Beschermd Thuis is ongeveer 1/3 van het weektarief van Beschermd Wonen. Tegelijkertijd is het tarief voor Beschermd Wonen, als gevolg van de Algemene Maatregel van Bestuur Reële prijs Wmo 2015[7] met ruim 20% gestegen tussen 2025 en 2026. Deze forse stijging is een gevolg van het onderscheidt maken tussen Beschermd Wonen en Beschut Wonen. In 2025 was Beschut Wonen onderdeel van Beschermd Wonen. Het tarief Beschermd Wonen in 2025 was een gewogen tarief tussen Beschermd en Beschut Wonen. Het weektarief voor Beschut Wonen is ruim 5% lager dan het weektarief Beschermd Wonen in 2025.

Risicoparagraaf

De financiële impact is deels afhankelijk van de omzetting van de indicaties die voor 2026 zijn afgegeven naar het nieuwe aanbod. Na 9 maanden moeten nog ongeveer 30 indicaties omgezet worden en deze worden grotendeels voor het eind van 2026 omgezet. Over het algemeen wordt een Beschermd Wonen indicatie van voor 2026 omgezet in een indicatie Beschermd Wonen of Beschut Wonen. In het eerste geval stijgen de kosten en in het tweede geval dalen de kosten. De financiële impact is ook deels afhankelijk van de instroom, doorstroom en uitstroom van cliënten en die is in zijn algemeenheid lastig te voorspellen.

Juridische duiding

Onderstaande juridische duiding wordt onderschreven door de jurist van Rogplus en door Bea Tuitert, jurist Sociaal Domein van de gemeente Vlaardingen.

---

[4] De weektarieven kunnen in praktijk hoger uitvallen als er aanvullende bouwstenen worden geïndiceerd. Tot op heden zijn de uitgaven aan aanvullende bouwstenen ongeveer 2,5% van de totale uitgaven.

[5] Er zijn twee weektarieven: inclusief of exclusief huisvestingscomponent

[6] Er zijn twee weektarieven: inclusief of exclusief huisvestingscomponent

[7] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-55.html

Rogplus werkt voor Beschermd wonen met een Open House-systeem. Zorgaanbieders die voldoen aan de vooraf vastgestelde voorwaarden kunnen gedurende de looptijd toetreden. In de Nota van Inlichtingen is bevestigd dat tussentijdse toetreding mogelijk is. De overeenkomst loopt in principe tot en met 31 december 2029. Het tussentijds sluiten van het Open House of weigeren van aanbieders die aan de voorwaarden voldoen, is daarom juridisch niet zonder meer mogelijk.

Ook het bewust niet vullen van beschikbare plaatsen, door bijvoorbeeld het instellen van budgetplafonds bij gecontracteerde aanbieders of het bewust laten oplopen van wachtlijsten, is juridisch niet houdbaar wanneer hierdoor cliënten die Beschermd Wonen nodig hebben niet tijdig een passende voorziening krijgen. De gemeenten hebben vanuit de Wmo 2015 een zorgplicht en compensatieplicht. Als uit het onderzoek blijkt dat Beschermd Wonen noodzakelijk is en er een passende plek beschikbaar is, kan financiële krapte geen reden zijn om deze voorziening niet te leveren of een cliënt bewust langer te laten wachten. De Wmo compensatieplicht weegt zwaarder dan bijvoorbeeld een budgetplafond of een wachtlijst.

Een besluit om beschikbare capaciteit bewust niet te benutten om de uitgaven te verlagen, zal naar verwachting bij een bezwaar- of beroepsprocedure geen standhouden. Er is juridisch een duidelijk verschil tussen een wachtlijst omdat er geen passende capaciteit beschikbaar is en een wachtlijst die bewust wordt gecreëerd om kosten te besparen.

Financiële beheersing kan daarom niet worden bereikt door cliënten die aangewezen zijn op Beschermd Wonen niet te plaatsen of beschikbare passende capaciteit bewust onbenut te laten. Om de kosten te beheersen kan dan ook beter naar de instroom, doorstroom en uitstroom gekeken worden.

Plan van aanpak

Met de beleidsambtenaren Beschermd Wonen zijn een aantal scenario's verkend. De scenario's waarbij de huidige populatie wordt afgebouwd en/of gestabiliseerd zijn juridisch niet houdbaar. Zoals eerder benoemd weegt de compensatieplicht zwaarder dan de financiële tekorten.

Korte termijn

Op de korte termijn wordt de huidige werkwijze gecontinueerd. Dit is op dit moment de enige juridisch houdbare scenario. De financiële gevolgen zijn opgenomen in de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2027 van Rogplus. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten en aannames gehanteerd:

+ De uitgaven 2027 zijn gebaseerd op de indicaties van augustus en september en de declaraties van augustus van dit jaar;

- De aanname dat aflopende indicaties safehouses vervangen worden door nieuwe instroom;
- Er geen uitbreiding van plekken wordt gerealiseerd in september 2026;
- Er een uitbreiding met 7 plekken Beschut Wonen incl. huisvesting plaatsvindt in november 2026;
- Er een uitbreiding met 5 plekken Beschut Wonen incl. huisvesting plaatsvindt in december 2026;
- Alle vrijgekomen plekken in 2026 en 2027 worden opgevuld;
- De prijsindexatie 2027 bedraagt 3,96%.

Financiële voorspelling
Bovenstaand plan van aanpak heeft de onderstaande gevolgen voor de Rogplus begroting 2026 en 2027:
- 2026: € 9.017.614[8]
- 2027: € 11.607.600

Middellange termijn

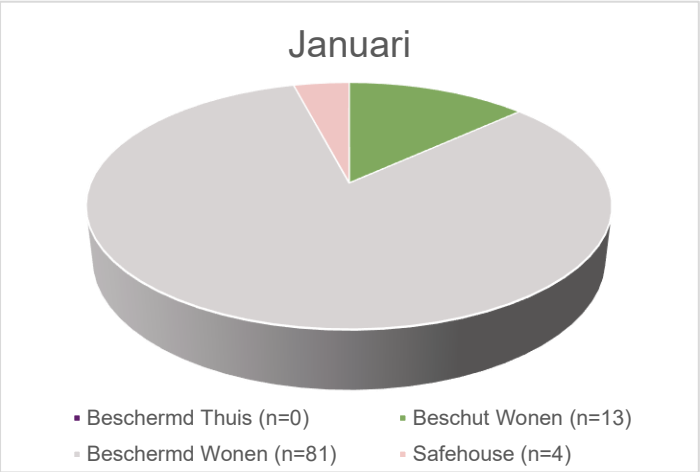
Voor de middellange termijn gaan de Beschermd Wonen beleidsambtenaren van de MVS-gemeenten samen met Rogplus een aantal beheersmaatregelen verkennen. Met deze beheersmaatregelen wordt naar de invulling van het bredere zorglandschap gekeken in relatie tot de inkomsten die de centrumgemeente Vlaardingen ontvangt vanuit de Rijksoverheid én wordt gekeken naar het beter beheersen van de instroom, doorstroom en uitstroom. In de regiovisie Beschermd Wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang wordt voor 2024 uitgegaan van €13,6 miljoen aan inkomsten voor Beschermd Wonen en die inkomsten zijn inmiddels gestegen naar ruim € 15 miljoen. De onderstaande punten worden nader onderzocht:
- Direct starten met een gezamenlijke inventarisatie binnen MVS-gemeenten van alle lopende en geplande projecten die kunnen bijdragen aan passende woon- en zorgoplossingen;
- Per project bepalen welke doelgroepen kunnen worden opgevangen en welke capaciteit beschikbaar of te realiseren is;
- Onderzoeken of cliënten die nu een indicatie voor een Beschermde Woonvorm hebben, op termijn kunnen doorstromen naar lichtere of andere (tussen)voorziening;
- Analyse instroom, doorstroom en uitstroom;
- Financiële impactanalyse om de financiële effecten van het differentiëren van het aanbod scherper te duiden;
- Benchmarkonderzoek met vergelijkbare centrumgemeenten, zoals Nissewaard en/of Gouda.

[8] De eindejaarverwachting 2026 is bijgesteld ten opzichte van de derde ontwerpbegrotingswijziging 2026

Gevraagd besluit dagelijks bestuur

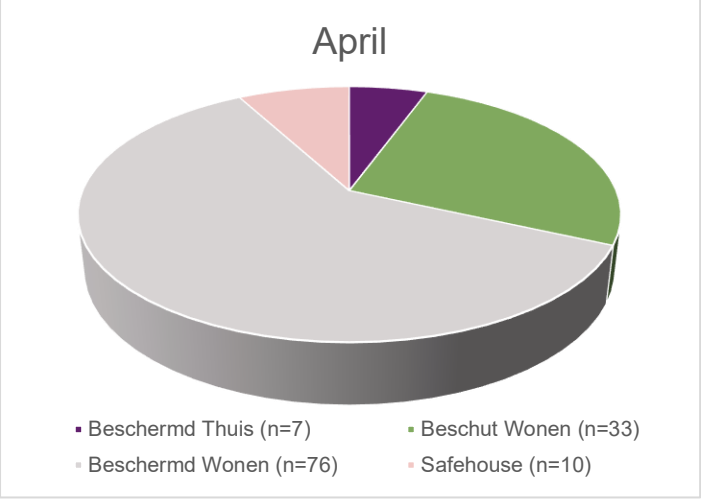
+ In te stemmen met een verhoging van de totaal lasten van het programma Beschermde Woonvormen. In de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2027 worden de totaal lasten van het programma Beschermde Woonvormen € 11.607.600;
+ De opdracht te geven aan Rogplus en de MVS-gemeenten om het scenario voor de middellange termijn verder uit te werken en de uitkomsten te presenteren aan het dagelijks bestuur in het eerste kwartaal van 2027.

Bijlage 1 Aantallen

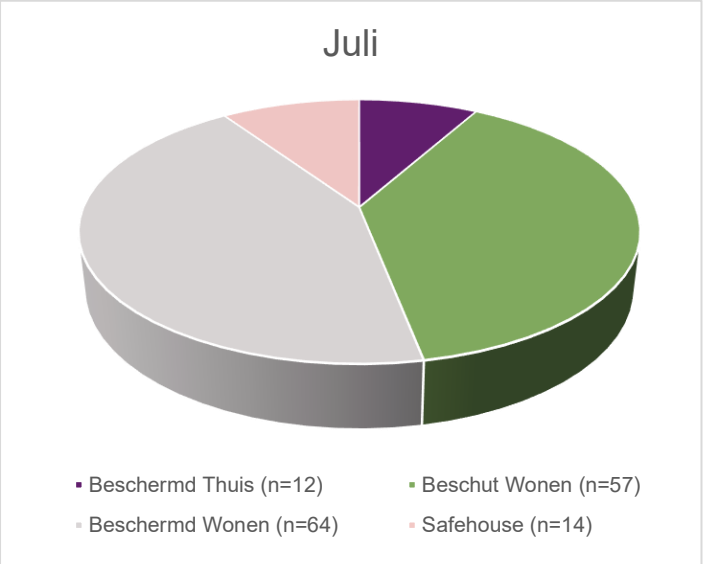
De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in januari 2026 als volgt:

+ Beschermd Wonen: 83%
+ Beschut Wonen: 13%
+ Beschermd Thuis: 0%
+ Safehouse: 4%

De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in april 2026 als volgt:

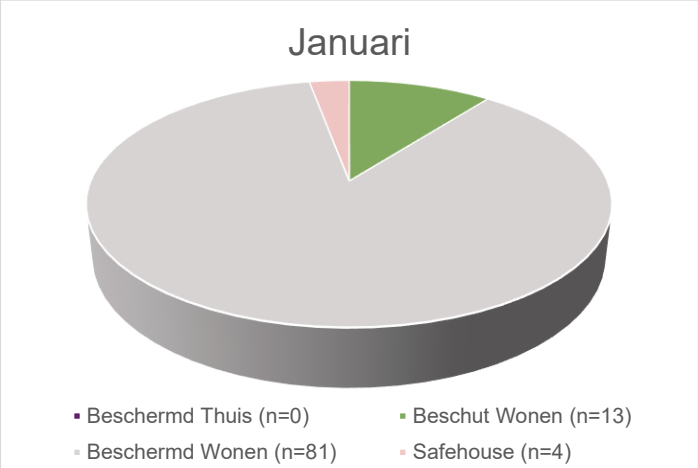
+ Beschermd Wonen: 60%
+ Beschut Wonen: 26%
+ Beschermd Thuis: 6%
+ Safehouse: 8%

De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in juli 2026 als volgt:

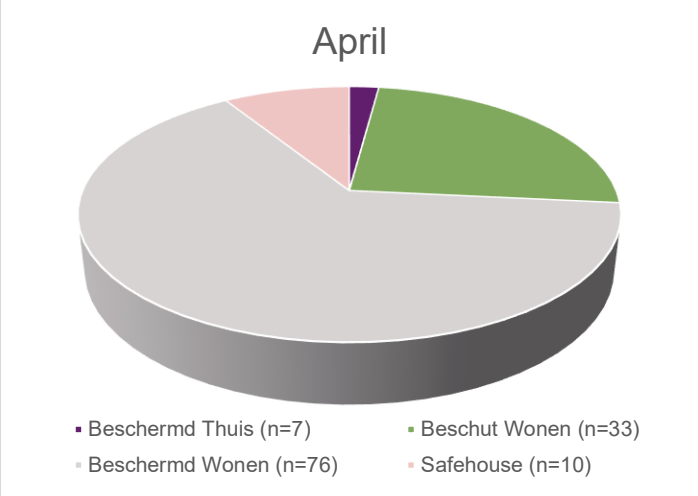
+ Beschermd Wonen: 43%
+ Beschut Wonen: 39%
+ Beschermd Thuis: 8%
+ Safehouse: 10%

Bijlage 2 Uitgaven

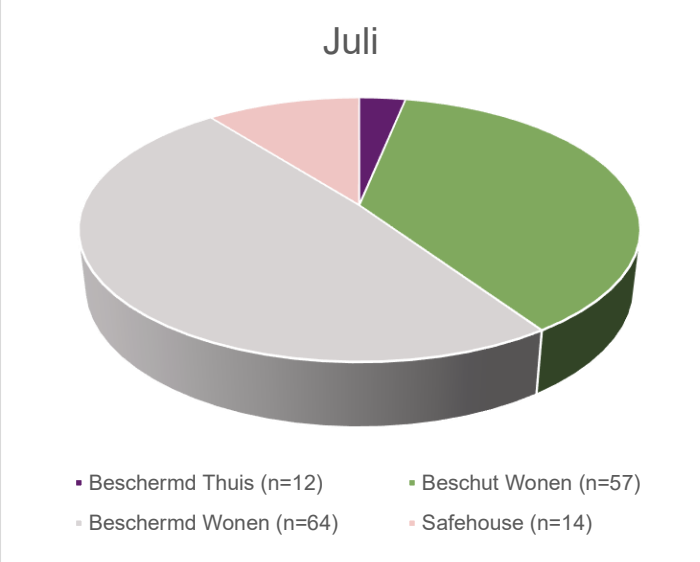
De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in januari 2026 als volgt:

+ Beschermd Wonen: 86%
+ Beschut Wonen: 11%
+ Beschermd Thuis: 3%
+ Safehouse: 0%

De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in april 2026 als volgt:

+ Beschermd Wonen: 65%
+ Beschut Wonen: 24%
+ Beschermd Thuis: 2%
+ Safehouse: 9%

De verhouding tussen de verschillende Beschermde Woonvormen was in juli 2026 als volgt:

+ Beschermd Wonen: 49%
+ Beschut Wonen: 37%
+ Beschermd Thuis: 3%
+ Safehouse: 11%